

Oslo kommune
Kommuneadvokaten

Bystyrets sekretariat
v/ Siv Songedal

Unntatt off. og partsinnsyn
jf. offl. § 15, og fvl. § 18b (2) og (3)

B 05.03.2014

Gladdet H.
taushetsplikt

Jfr. offl. § 13

Deres ref.:

Vår ref.:
C2014004601-AMH
(Bes oppgitt ved henvendelse)

Dato: 24.2.2014

Rødts publisering av Kommunerevisjonens rapport om Lindebergsakene

1. Innledning og konklusjon

Jeg viser til e-post fra Siv Songedal 4.2.2014 til Kommuneadvokatens postmottak. På vegne av Forretningsutvalget bes det om at Kommuneadvokaten vurderer hvilke sanksjonsmuligheter forretningsutvalget/bystyret har overfor Rødt/Rødts bystyremedlem Bjørnar Moxnes etter at Rødt publiserte tilnærmet hele Kommunerevisjonsrapporten i Lindebergsakene på sin hjemmeside. Videre bes det om Kommuneadvokatens vurdering av konsekvenser publiseringen kan ha i forhold til de folkevalgte innsynsrett, jf. brev fra Kontrollutvalget datert 30.1.2014.

Min konklusjon, som følger av vurderingen nedenfor, er kort oppsummert:

- Basert på de opplysninger jeg har, må det legges til grunn at Bjørnar Moxnes har brutt straffeloven § 121, ved å ha publisert personopplysninger som er undergitt taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13
- Det er dermed grunnlag for å anmelde han til politiet. Jeg kan ikke se at det finnes andre rettslige sanksjoner pga. brudd på lovbestemt taushetsplikt begått av en folkevalgt representant.
- Det er ingen anmeldelsesplikt, og det er opp til forretningsutvalget/bystyret å ta stilling til om han skal anmeldes.
- Det kan ikke anses for å være gitt en instruks om taushetsplikt, og det foreligger dermed ikke noe instruksbrudd fra Bjørnar Moxnes sin side som gir grunnlag for sanksjon mot han.
- Publiseringen kan ha som konsekvens at en i større grad vil eller bør følge hovedregelen i innsynsreglementet, og ikke gir de folkevalgte kopi av dokumenter som inneholder taushetsbelagte opplysninger. I stedet må de få anledning til å lese taushetsbelagte dokumenter i forbindelse med det aktuelle møtet. Dette må praktiseres likt for alle representantene i den enkelte komité eller i bystyret.

Kommuneadvokaten

Postadresse:
Rådhuset, 0037 OSLO
Kontoradresse
E-postadr.:

Telefon: 23 46 15 22
Telefaks: 23 46 15 31
Fr. Nensens pl. 5
postmottak@kno.oslo.kommune.no

Bankgiro: 1315 01 02264
Org.nr.: 958 935 420

2. Hvilke sanksjonsmuligheter har forretningsutvalget/bystyret overfor Rødt/Rødts bystyremedlem?

2.1 Anmeldelse

Jeg vil først vurdere om det foreligger grunn til å mistenke Bjørnar Moxnes eller Rødt for å ha begått et straffbart forhold, som gir grunnlag for å anmelde forholdet til politiet.

2.1.1 Straffeloven § 121

Straffeloven § 121 sier at "...den som krenker taushetsplikt som i henhold til lovbestemmelse eller gyldig instruks følger av hans tjeneste eller arbeid for statlig eller kommunalt organ, straffes med bøter eller med fengsel inntil 6 måneder". Skyldkravet er grov uaktsomhet eller forsett.

Bestemmelsen rammer altså brudd på taushetsplikt enten den er fastsatt i lov eller gyldig instruks. Den sentrale bestemmelsen om lovbestemt taushetsplikt er forvaltningsloven § 13, hvor den aktuelle passus i første ledd lyder:

"Enhver som utfører tjeneste eller arbeid for et forvaltningsorgan, plikter å hindre at andre får adgang eller kjennskap til det han i forbindelse med tjenesten eller arbeidet får vite om:

1) noens personlige forhold, eller... "

Selv om angivelsen av hvem straffeloven § 121 og forvaltningsloven § 13 første ledd retter seg mot er noe forskjellig formulert, er det forutsatt i forarbeidene og lagt til grunn i litteraturen at bestemmelsen retter seg mot samme personkrets, se Ot. prp. nr. side 31 og side 164 annen spalte, og Bratholm/Matningsdal: Straffeloven, kommentarutgave (1995) side 132.

En bystyrerepresentant må anses som en som utfører "tjeneste for et...forvaltningsorgan", og vil dermed være omfattet av personkretsen som forvaltningsloven § 13 retter seg mot. Jeg viser til at forvaltningsorgan er definert i forvaltningsloven § 1 som "ethvert organ for stat eller kommune". Det er ingen holdepunkter i litteratur eller forarbeider for at bystyret ikke skal være omfattet av uttrykket forvaltningsorgan, eller for at bystyrerepresentanter ikke skal være omfattet av personkretsen som omfattes av § 13 når de opptrer i egenskap av bystyrerepresentant.

På tilsvarende vis vil bystyremedlem være omfattet av den liknende angivelsen av personkrets i straffeloven § 121 - "følger av hans tjeneste...for kommunalt organ".

Et politisk parti som sådan vil derimot ikke være omfattet av personkretsen i forvaltningsloven § 13. Partiet Rødt kan dermed ikke ha taushetsplikt etter forvaltningsloven § 13.

Jeg legger etter dette til grunn at en bystyrerepresentant er underlagt taushetsplikten som følger av forvaltningsloven § 13, og kan straffes etter straffeloven § 121 ved brudd på § 13.

2.1.2 Foreligger det brudd på taushetsplikten etter forvaltningsloven § 13?

Jeg vil nå vurdere om Bjørnar Moxnes har brutt taushetsplikten i forvaltningsloven § 13.

Jeg har forstått det slik at Bjørnar Moxnes har fått Kommunerevisjonens rapport i Lindebergsakene i usladdet versjon i kraft av sin rolle som bystyrerepresentant. På bakgrunn av begrunnelsen som Bjørnar Moxnes har gitt for publiseringen på Rødts internettside, legger jeg videre til grunn at

Moxnes har hatt en direkte rolle i beslutningen om å publisere rapporten i tilnærmet usladdet versjon på internett.

Hvorvidt partiet Rødt eller Bjørnar Moxnes også kan ha fått rapporten fra annet hold, vet jeg ikke. Etter mitt syn vil ikke dette ha betydning for vurderingen av om Moxnes har brutt forvaltningsloven § 13. Bestemmelsen pålegger Moxnes en plikt til å *hindre* at andre får kunnskap om taushetsbelagte opplysninger som han har fått i forbindelse med sitt verv som kommunestyrerepresentant. At han eventuelt også har fått rapporten en ekstern kilde, og at det eventuelt teknisk sett er rapporten fra den eksterne kilden som er publisert, gir han ikke rett til å spre opplysningene dersom de er taushetsbelagt.

Forvaltningsloven § 13 må forstås slik at det er *innholdet* i opplysningen som er avgjørende for om opplysningen er underlagt taushetsplikt. Det forhold at kommunen og fylkesmannen har konkludert med at deler av opplysningen i rapporten er underlagt taushetsplikt, er dermed ikke i seg selv avgjørende for hva som rettslig sett er taushetsbelagt etter § 13.

Det springende spørsmål er etter dette om noen av de opplysninger som Rødt/Moxnes har publisert skal regnes som opplysninger om "*noens personlige forhold*".

Begrepet er upresist. Det følger av teori og praksis at hvilke forhold som er personlige, må avgjøres konkret med utgangspunkt i hvilke opplysninger som det er vanlig å ønske å holde for seg selv. Vurderingen tar med andre ord utgangspunkt i en objektiv norm.

I Justis- og politidepartementets "*Rettleiar til offentleglova*" side 79 uttales det bl.a. følgende om hvilke momenter som inngår i vurderingen av hva som ligger i begrepet "*noens personlige forhold*":

"I vurderingen av om opplysningar er omfatta av teieplikt eller ikkje, må ein mellom anna leggje vekt på om opplysningane – åleine eller saman med andre tilgjengelege opplysningar – kan skade eller utlevere ein person, om opplysningane er gitt i trumål, og om utlevering kan skade tilliten til forvaltninga, slik at det blir vanskeleg å hente inn naudsynte opplysningar i fremtidige saker. Vidare må ein leggje vekt på kva interesse ålmenta har i å gjere seg kjent med opplysningane."

I vår sak er det særlig helseopplysninger, opplysninger knyttet til mulig straffbare forhold og opplysninger knyttet til enkeltes arbeidsforhold som reiser spørsmål om taushetsplikt.

I rettleideren er det på side 79 påpekt at "*opplysningar om fysisk og psykisk helse, seksuell legning, kjenslev og personleg karakter elles*" er typisk eksempel på opplysninger om noens personlige forhold.

I rettleideren på side 82 er det lagt til grunn at lovbrudd som er gjort i sammenheng med utøving av et yrke som det er knyttet særlig tillit til, slik som helsepersonell, som utgangspunkt ikke vil være undergitt taushetsplikt. Det heter videre at det i mange tilfeller vil være taushetsplikt på mistankestadiet.

Når det gjelder ansettelsesforhold, fremholder veilederen i punkt 82 at siden offentlig ansatte skal ivareta allmenne interesser, er taushetsplikten for opplysninger knyttet til arbeid for det offentlige snevrere enn ellers. I veilederen legges det til grunn at opplysninger om at en offentlig tjenestemann har fått en tjenesterelatert reaksjon, ikke blir regnet som et personlig forhold. Det vil være anledning å opplyse om den direkte årsaken til reaksjonen, men ikke om de nærmere forhold

som ligger bak dersom de sier noe om tjenestemannens personlig karakter. Jeg vil tilføye at etter mitt skjønn tilsier dette at opplysninger om at det har vært *vurdert* å gi tjenstlige reaksjoner normalt må anses som opplysninger om noens personlige forhold dersom det endte med at tjenstlig reaksjon ikke ble gitt. De fleste ansatte vil nok foretrekke å holde slike opplysninger for seg selv, og allmenne interesser tilsier ikke at opplysninger om at en offentlig arbeidsgiver har *vurdert* — men ikke gjennomført — å gi tjenstelige reaksjoner, skal være offentlig.

Jeg vil særlig peke på at rapporten om Lindebergsakene er resultat av en granskning i to komplekse saker med mange involverte personer og interesser. Det er en forutsetning for at slike granskninger skal bli best mulig at berørte personer vil snakke åpent med granskerne og utleverer dokumentasjon. Dette er et hensyn som kan tilsi at grensen for hva som skal anses som *"noens personlige forhold"* heller trekkes videre, enn snevert.

Jeg vil videre peke på at en granskningsrapport samler og vurderer en stor mengde opplysninger, og at enkelte personer kan være omtalt flere steder, i forskjellige sammenhenger. Det kan tenkes at enkelte opplysninger isolert sett ikke kan anses for opplysninger om *"noens personlige forhold"*, men at en vil konkludere annerledes når en ser opplysningene samlet, fordi summen av dem er utleverende.

Jeg er i det vesentlige enig i de vurderinger som Fylkesmannen har gjort i vedtak av 16.1.2014 om hvilke deler av rapporten som er undergitt taushetsplikt. Siden det kan være vanskelig å trekke grensen for hva som skal regnes som *"noens personlige forhold"*, kan naturlig nok enkelte av de vurderingene som er gjort diskuteres. Rødt har i sin begrunnelse sitert to passuser som partiet mener ikke er undergitt taushetsplikt, og som har vært hemmeligholdt. Jeg kan være enig i at det er noe usikkert om disse passusene kan regnes som opplysninger om *"noens personlige forhold"*. Jeg mener den første passusen antagelig er undergitt taushetsplikt, ~~_____~~

~~_____~~ Derimot er jeg nok enig med Rødt i at den andre passusen ikke er undergitt taushetsplikt. Passusen beskriver tjenstlige reaksjoner som ble gjennomført overfor offentlige ansatte, og jeg kan ikke se at det foreligger spesielle forhold som tilsier at man skal fravike utgangspunktet om at slike opplysninger ikke er undergitt taushetsplikt.

Jeg mener imidlertid at det hersker lite tvil om at en rekke av de andre opplysningene som Rødt/Moxnes har publisert, er opplysninger om *"noens personlig forhold"*, og dermed i utgangspunktet er undergitt taushetsplikt etter § 13. De mest slående eksemplene er:

- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~
- ~~_____~~

- På side 77 følgende gjengis store deler av vedlegg 3, som handler om disiplinære reaksjoner. Det ble gitt varsler om forskjellige typer disiplinære reaksjoner, men flere av

dem ble ikke gjennomført. Beskrivelsene av hendelsesforløpet er til dels detaljerte. Jeg mener, som nevnt over, at det neppe er grunnlag for å unnta opplysninger om at enkeltpersoner ble suspendert. Men jeg mener at Rødt/Moxnes klart går for langt når de publiserer så mye som knytter seg til enkeltes arbeidsforhold.. Jeg viser til det jeg har sagt over om at opplysninger som knytter seg til tjenstlige reaksjon som ikke gjennomføres, må anses for å være undergitt taushetsplikt.

Taushetsplikten etter § 13 er ikke absolutt. I de etterfølgende bestemmelsene er det gitt forskjellige unntak. Jeg mener at ingen av unntakene gir grunnlag for å utlevere opplysningene som var sladdet i et slikt omfang som Rødt/Moxnes har gjort. Jeg vil i det følgende gå inn på de mest aktuelle unntaksbestemmelsene.

Etter § 13a første ledd nr. 2 er taushetsplikt etter § 13 ikke til hinder for at opplysninger brukes når behovet for beskyttelse må anses varetatt ved at individualiserende kjennetegn utelates. Alle navn på ansatte og pasienter i rapporten er anonymisert. Jeg mener at dette ikke er tilstrekkelig for å ivareta behovet for beskyttelse. (Jeg skyter inn at denne problemstillingen ikke er aktuell med tanke på beskyttelse av personopplysninger som gjelder Stig Berntsen, ettersom jeg har skjønnet at han har samtykket til identifisering. Opplysningene om han er da ikke undergitt taushetsplikt, jf. forvaltningsloven § 13a første ledd nr. 1). I veilederen til offentlighetsloven på side 89 står det bl.a. følgende kommentar til § 13a første ledd nr. 2:

"Vidare kan det innebære problem å oppnå ei tilstrekkelig individualisering der det er tale om opplysningar frå mindre miljø. Dette gjeld både for statistiske opplysningar, då grunnlaget for statistikken kan vere lite, og for opplysningar som er anonymiserte."

Selv om de ansatte og pasienter er anonymisert i rapporten, er det en åpenbar og reell fare for at personer med noe kjennskap til sykehjemmet, vil kunne nøste seg frem til hvem de anonymiserte personene er. Å identifisere de ansatte er relativt enkelt, ettersom titler ikke er anonymisert. Det krever noe mer kjennskap til forholdene for å nøste seg frem til hvem pasientene er. Til gjengjeld er opplysningene om pasientene desto mer følsomme, hvilket tilsier desto større behov for vern mot at opplysningene kommer ut. Denne nøsteproblematikken har Rødt ikke problematisert i sin begrunnelse for publisering av rapporten. Resultatet av publiseringen er at en stor krets av personer får tilgang til personopplysninger som de ellers ikke ville hatt.

Jeg vil ikke utelukke at enkelte av de sladdete opplysningene som Rødt har publisert kan være omfattet av unntaket i § 13a første ledd nr. 2, men dette er i så fall et begrenset antall opplysninger.

Etter § 13a første ledd nr. 3 er taushetsplikten heller ikke til hinder for:

"...at opplysningene brukes når ingen berettiget interesse tilsier at de holdes hemmelig, f.eks. når de er alminnelig kjent eller alminnelig tilgjengelig andre steder."

Rødt har begrunnet offentliggjøringen bl.a. med at:

"Per dags dato er det ingen grunn til å sladde beskrivelser eller faktaopplysninger som byråden eller Sykehjemsetaten allerede har offentliggjort ved å gi innsyn i andre dokumenter. Flere slike innsynssaker er avgjort etter at Kommunerevisjonen leverte sin rapport."

Jeg har ikke detaljert kjennskap til hvilke opplysninger det ellers er gitt innsyn i. Jeg holder det som usannsynlig at byråden eller Sykehjemsetaten har gitt innsyn i personopplysninger i et slikt omfang som Rødt/Moxnes har gjort ved publiseringen. Jeg finner videre grunn til å gjengi fra

Fylkesmannens avsluttende bemerkninger i vedtak av 30.8.2013, hvor Fylkesmannen tok stilling til klage over begjæring om innsyn i Kommunerevisjonens foreløpige rapport i Lindebergsakene:

"I et slikt sakskompleks som dette, behandles saken av en rekke ulike offentlige organer, som alle skal undersøke ulike sider av saken. Det vil utarbeides en rekke offentlige dokumenter, som vil kunne vinkles og utformes på ulik måte. Dette innebærer at selv om enkelte dokumenter er gjort offentlige kan måten opplysningen fremgår, hvilke vurderinger som knytter seg til opplysningene og lignende medføre at andre dokumenter likevel unntas. At man har fått tilgang til en opplysning gjennom et bestemt dokument, betyr derfor ikke at man har ubetinget krav på alle dokumenter der opplysningene gjentas."

Uttalelsen illustrer at en berettiget interesse kan tilsi at opplysninger i rapporten holdes hemmelig, selv om de kan være tilgjengelig andre steder. Samlet sett må det legges til grunn at unntaket i § 13a første ledd nr 3 bare kan være aktuelt for et helt begrenset antall av de opplysningene som er publisert.

På bakgrunn av gjennomgangen over, mener jeg det det må legges til grunn at Bjørnar Moxnes objektivt sett har brutt straffeloven § 121, jf. forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.

Bjørnar Moxnes har selv gitt en begrunnelse for publiseringen på internett, og det må legges til grunn at han handlet forsettlig.

Villfarelse om rettsregler kan, dersom villfarelsen er unnskyldelig, lede til straffefrihet. Jeg kan ikke se at det foreligger forhold som tilsier at Bjørnar Moxnes har vært i unnskyldelig rettsvillfarelse. At Moxnes eventuelt har en annen oppfatning enn hva som er riktig om hvor grensene for taushetsplikten skal trekkes, medfører ikke at han var i unnskyldelig rettsvillfarelse.

Ut fra de opplysninger jeg har, mener jeg at det må legges til grunn at Bjørnar Moxnes har overtrådt straffeloven § 121, ved at han har brutt taushetsplikten i forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 1.

2.2 Brudd på gyldig instruks?

Straffeloven § 121 rammer som nevnt også brudd på "gyldig instruks". Et spørsmål som reiser seg, er om det forhold at rapporten er unntatt offentlighet kan anses som en gyldig instruks til de folkevalgte om taushetsplikt.

"Reglement for de folkevalgtes innsynsrett", vedtatt 5.5.1999, sist endret ved Bystyrets vedtak 26.9.2012, punkt 5.3. første avsnitt, lyder:

"Folkevalgte plikter å bevare taushet om opplysninger og dokumenter som er undergitt taushetsplikt i medhold av lov. Overtredelse av taushetsplikt kan straffes etter straffeloven § 121."

I kommentar til bestemmelsen, inntatt i "Samlet rundskriv om reglement for de folkevalgtes innsynsrett", vedtatt 28.5.2004, står det på side 4:

"Pkt. 5.3 inneholdt tidligere instruks om taushetsplikt for folkevalgte når de fikk innsyn i opplysninger og dokumenter unntatt offentlighet etter offl. §§ 5 og 6 og ved forhandlinger for lukkede dører. Endringen av 04.04.2001 innebar opphevelse av de nevnte instruks, og

bestemmelsen begrenser seg heretter til å konstatere at de folkevalgte plikter å bevare taushet om opplysninger og dokumenter som er undergitt taushetsplikt i medhold av lov."

Innsynsreglementet nøyter seg altså med å vise til lovbestemt taushetsplikt, og kommentaren viser at tidligere instruksregler om taushetsplikt er fjernet.

Det forhold at deler av rapporten var unntatt offentlighet kan etter dette ikke i seg selv anses som en gyldig instruks om taushetsplikt.

Jeg vil for øvrig bemerke at hvorvidt det er adgang til å gi en instruks om taushetsplikt til kommunalt folkevalgte, er tvilsomt. I boken "Munnkurv på folkevalgte? Taushetsplikt etter straffeloven § 121 for kommunale folkevalgte på grunnlag av "gyldig instruks" av Ronny Lund er det på side 153 konkludert med at det ikke er grunnlag for instruksjonsmyndighet overfor de folkevalgte i kommunen når det gjelder taushetsplikt. Jeg går ikke nærmere inn på spørsmålet om det er adgang til å gi instruks til folkevalgte om taushetsplikt, ettersom jeg uansett ikke kan se det i vår sak er gitt noen instruks om taushetsplikt.

Jeg finner grunn til å presisere at siden Bjørnar Moxnes ikke var undergitt noen instruks om taushetsplikt, var det ikke straffbart av Moxnes å publisere de deler av rapporten som utelukkende var unntatt offentlighet i medhold av offentlighetsloven § 12 bokstav c. Deler av det sladdete materiale kunne han dermed lovlig publisere.

2.3 Personopplysningsloven

På bakgrunn av konklusjonen over, har jeg valgt å ikke vurdere om forholdet i tillegg kan være straffbart etter personopplysningsloven.

2.4 Bør lovbruddet anmeldes til politiet?

Kommunen har ingen lovbestemt plikt til å anmelde mulige lovbrudd. Jeg er heller ikke kjent med at det foreligger kommunale instruks som legger føringer for vurderingen av om brudd på taushetsplikten skal anmeldes. Man har på dette området ikke tilsvarende instruks som kommunen har for økonomiske misligheter, inntatt i *Instruks for saksbehandling i saker om økonomiske uregelmessigheter og misligheter i Oslo kommune*.

Om forholdet skal anmeldes, må dermed avgjøres på bakgrunn av et konkret skjønn.

Forretningsutvalget har i brevet av 30.1.2014 blant annet pekt på at publiseringen først og fremst rammer de berørte pasienter, deres pårørende og ansatte på sykehjemmet. Det er videre pekt på at brudd på taushetsplikten vil kunne ramme Kommunerevisjonens arbeid, siden Kommunerevisjonen er avhengig av tillit for å få nødvendige opplysninger, og denne tilliten avhenger av at taushetsbelagte opplysninger ikke offentliggjøres. Dette er relevante hensyn å ta i betraktning ved vurderingen av om forholdet skal anmeldes.

Det må legges til grunn at Bjørnar Moxnes var klar over at både Finanskomiteen og Fylkesmannen hadde vurdert at deler av rapporten var undergitt taushetsplikt. Etter mitt syn er det et skjerpene moment at han til tross for dette har valgt å gå ut med opplysningene.

2.5 Kommunale sanksjoner?

Jeg har gått gjennom "Reglement for bystyret", "Reglement for bystyrekomiteene" og "Reglement for de folkevalgtes innsynsrett", og kan ikke se at disse hjemler sanksjoner mot folkevalgtes brudd

på løvbestemt taushetsplikt. Jeg har ikke funnet andre reglementer som det kan være naturlig å tenke seg har sanksjonsbestemmelser for brudd på taushetsplikt.

Jeg kan dermed ikke se det foreligger grunnlag i interne, kommunale regler for formelle sanksjoner mot folkevalgtes brudd på taushetsplikten.

3. Konsekvenser publiseringen kan ha for de folkevalgtes innsynsrett

Forretningsutvalget har bedt om Kommuneadvokatens vurdering av konsekvenser publiseringen kan ha i forhold til de folkevalgtes innsynsrett. Jeg forstår spørsmålet slik at det ønskes en vurdering av om denne saken må få konsekvenser for hvilke dokumenter de folkevalgte gis innsyn i, eller måten innsynsretten gjennomføres.

Hvordan de folkevalgte skal gis innsynsrett, er regulert i "Reglement for de folkevalgtes innsynsrett" punkt 6, som lyder:

"Innsyn i dokumenter unntatt offentlighet skal normalt gis ved utlevering av kopi. Innsyn i dokumenter med taushetsbelagte opplysninger gjennomføres ved at de folkevalgte i vedkommende organ enten gis anledning til å lese dokumentet forut for møtet, eller under møtet i vedkommende organ, med mindre organet eller et enstemmig arbeidsutvalg fatter vedtak om annen innsynsmåte."

Dokumenter som inneholder taushetsbelagte opplysninger skal alltid være unntatt offentlighet. Det følger dermed av punkt 6 at innsyn i dokumenter unntatt offentlighet som ikke inneholder taushetsbelagte opplysninger normalt kan gis ved utlevering av kopi. Hovedregelen for dokumenter med taushetsbelagte opplysninger er derimot at det ikke skal gis kopi; de folkevalgte må lese dokumentet i forkant av eller under møtet. Det åpnes imidlertid for at det kan fattes vedtak om annen innsynsmåte, og et slikt vedtak kan gå ut på at det kan gis innsyn ved utlevering av kopi.

Jeg har skjont det slik at Bjørnar Moxnes fikk utlevert kopi av hele rapporten i forbindelse med at Helse- og sosialkomiteén behandlet den. Jeg er ikke kjent med om det i forkant av at rapporten ble utlevert ble fattet et vedtak om annen innsynsmåte, slik punkt 6 krever ved utlevering av dokumenter med taushetsbelagte opplysninger.

Rødt/Moxnes' publisering viser at en ikke kan ta for gitt at folkevalgte representanter forholder seg lojalt til de vurderinger som er gjort om hvilke opplysninger som er undergitt taushetsplikt. Den enkleste måten å forhindre at noe tilsvarende skjer igjen, er ved å følge hovedregelen i punkt 6 om at de folkevalgte ikke gis kopi av dokumenter med taushetsbelagte opplysninger, men heller må lese dokumentene i forkant av eller under møtet. Rent praktisk kan dette ordnes ved at representantene får kopi av hele dokumentet hvor det som er undergitt taushetsplikt er sladdet, og at de deretter får lese hele dokumentet i forbindelse med møtet.

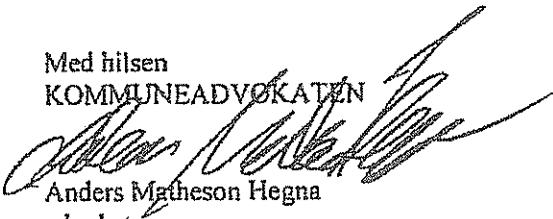
Innsynsretten må etter mitt syn gjennomføres likt for alle representantene. Innsynsreglementet åpner ikke for at enkelte representanter "svartelister" og bare får lese hele dokumentet i forbindelse med møtet, mens andre får kopi i forkant.

Derimot må det ved vurderingen av om det skal fattes vedtak om annen innsynsmåte (slik som ved å gi kopi), være adgang til å legge vekt på hvilken erfaring man har med de aktuelle representantene som sitter i organet og partiene de representerer. Dersom erfaringen er at representantene i organet respekterer taushetsplikten, er det mindre betenkkelig å treffe vedtak om å gi innsyn ved kopi, enn dersom det i det aktuelle organet sitter representanter som enten selv, eller er fra et parti, som ikke har respektert taushetsplikten ved tidligere anledninger.

Det ligger i kortene at selv om en strammer inn på utleveringen av dokumenter med taushetsbelagte opplysninger, vil ikke dette kunne hindre at folkevalgte representanter bringer opplysningene videre. Hvis en skal gardere seg mot at taushetsbelagte opplysninger bringes videre, må en enten begrense folkevalgtes innsyn i slike opplysninger, eller være mer tilbakeholden med å oppgi personopplysninger i kommunale dokumenter. Ingen av disse alternativene er vel ønskelige, og det å begrense politikernes innsynsrett vil lett komme i konflikt med lovmessige skranker.

Dersom det er ytterligere spørsmål eller behov for avklaring, er det bare å ta kontakt på tlf. 988 08 576 eller anders.matheson.hegna@kao.oslo.kommune.no

Med hilsen
KOMMUNEADVOKATEN

Anders Matheson Hegna
advokat